

INSPECTORATUL DE SECURITATE JUD.

PRAHOVA
103/BI/ 5 febr. 1970

00112-142/16.02.1970.

265 272

NOTA INFORMATIVA

Sursa vă informează că :

În ziua de 27 ian. a.c., m-am deplasat la București, luînd o zi din concediu, pentru a-l întîlni pe CORNELIU COPOSU, Ajuns la orele 11,30, am telefonat imediat acestuia. L-am găsit la birou și am stabilit să ne întîlnim în același zi la orele 17 pe B-dul Magheru, în fața Cinematecii.

M-am prezentat la întîlnire la locul stabilit și spre surprinderea mea, COPOSU n-a venit, desi l-am așteptat pînă la orele 18.

M-am reîntors în str. Xenopol la o rudă și exact la orele 18,30, COPOSU, căruia îi indicasem în urmă telefonul și adresa din București, mi-a telefonat scuzîndu-se că imediat după ce a vorbit cu mine la telefon i s-a fixat o ședință de la care nu putea lipsi fapt ce l-a făcut să nu vină la întîlnire. A telefonat imediat la același număr, dar n-a răspuns nimeni la telefon. Este adevărat că nu era nimeni acasă. COPOSU mi-a cerut să ne vedem a doua zi la același oră și am acceptat.

Miercuri 28 ian. a.c., la orele 17, ne-am întîlnit în același loc pe B-dul Magheru. Extrem de afectuos, mi-a propus să mergem la cofetăria Nestor pe Calea Victoriei. Am acceptat și pînă acolo m-a ținut în reproșuri că doi ani de zile nu l-am căutat.

Ajunși la cofetărie, ne-am instalat la parter și timp de aproape doua ore am avut cu COPOSU, următoarea discuție :

Trebue să precizez că discuțiile au avut deseori caracterul unui monolog, COPOSU vorbind foarte mult, eu intervenind cu unele întrebări care au primit de îndată răspunsurile așteptate.

După ce s-au epuizat întrebările de rigoare privind familiile respective, COPOSU a început să vorbească de serviciul său la întreprinderea de construcții unde lucrează. Acum a devenit un specialist în construirea apartamentelor cu confort diversificat

Se construiesc mult și prost. Apartamentele de gradul 3 sînt o mizerie. Dar dacă ne gîndim că acestea sînt oferite în rate îndelungate unor oameni ce stau în cocioabe sau locuințe de promiscuitate, imi dau seama, a spus el, ce salt calitativ reprezintă aceste locuințe. Este un mijloc de propagandă formidabil și ~~mare~~ deși am făcut parte dintr-un partid care a solicitat opinia publică, îți mărturisesc că niciodată nu m-am gîndit la acest sistem de a oferi puțin onora ce nu au nimic. Ar fi fost un mijloc extrem de ușor de a coopta voturi. Adevărul este însă că faptul în sine este o realizare care se înscrie la capitolul pozitiv.

După aceasta introducere, sursa l-a întrebare de cunoștințele comune, spunîndu-i tot odată că de dimineată a telefonat și lui IONEL POP cu intenția de a-l vedea. Acesta foarte amabil a răspuns la telefon și i-a spus că fiind ocupat de dimineată, i-ar face plăcere dacă l-ași vizita săptămîna viitoare sau oricînd voi mai veni la București. COPOSU a spus că IONEL POP a suferit înainte de crăciun un accident. A căzut și și-a rupt nasul. N-a fost ceva grav, dar mai mult enervant. A fost cum s-ar spune spitalizat la domiciliu și în acest interval a stat foarte retras. Acum este aproape restabilit. Intre timp a avut un osrecare succes în sensul că i s-a acordat pensie de scriitor de 2200 lei în locul pensiei de avocat care era foarte mică. La 8 noiembrie 1969 a implinit 80 de ani și cu acea ocazie l-a felicitat în scris.

În continuare COPOSU a spus de celelalte cunoștințe,

./.

Ami
relativ

BANI GHICA care o duce bine ca inginer sef de intreprindere, de IONEL LUPU jurisconsult, de NICOLAE IUCA deasemeni jurist, sursa putind trage concluzia ca se vede cu acestia.

Sursa a spus lui COPOSU ca vara trecuta trecind in interes de serviciu prin Deva, s-a intilnit cu IOSIF ROMAN care l-a primit excelent. COPOSU a spus ca in anul trecut a fost si el la Deva de doua ori. L-a cautat pe ROMAN, dar nu a avut sansa sa-l intilneasca fiind plecat din localitate.

Sursa i-a spus ca ROMAN era foarte contrariat pentru faptul ca a vrut sa plece in Ungaria cu sotia sa. D-na Roman a primit pasaport, el nu. Am tinut sa fac aceasta discutie pentru ca spunandu-i ca ROMAN a cazut in maladia voiajurilor in strainatate care este din ce in ce mai raspindita, sa alunec discutia pe aceasta panta.

La aceasta discutie, COPOSU a raspuns ca in adevar este mai mult decit o maladie, este o fobie de care sufera snobii si in general cei ce nu au mai fost niciodata. In ceia ce il priveste n-ar putea spune ca nu i-ar face placere un voiaj in strainatate, dar nici nu este nefericit daca nu poate merge si in nici un caz nu-i poate intelege pe cei ce fac o drama din faptul ca li se refuza vize si pasapoarte.

Asta vara, sotia unui oarecare MOCANU care a fost inculepat cu el in proces, a venit si i-a cerut o recomandare catre o cunostinta, ori care ar fi ea, din occident, deoarece a capatat pasaport pentru Franța. COPOSU i-a dat o scrisoare catre un foarte bun amic al sau de la Londra, MIHAI RATIU. I-a dat scrisoarea semnata fara plic, i-a indicat adresa si a sfatuit-o ca ajunsa in strainatate, s-o puna la posta. Intoarsa din voiaj, Dna. MOCANU i-a spus ca scrisoarea a avut un efect extraordinar. La doua zile de la trimiterea ei la adresa indicata, RATIU s-a deplasat de la Londra la Paris, fiind extrem de amabil cu Dna. Mocanu. I-a daruit si 500 franci si a rugat-o sa-i comunice inainte de a se reintoarce spre a-i da un mic pachet pentru el. Fiind nevoita sa se reintoarca oarecum in graba, nu a mai putut face comisionul, fapt pentru care venise sa-i ceara scuze.

In legatura cu persoanele din strainatate, sursa i-a spus ca a ramas foarte surprinsa cind asta vara, a citit un articol in ziarul "Le Monde" scris de PENESCU. Surprinderea a constat in faptul ca acest ziar i-a pus spatiu la dispozitie. COPOSU a spus ca a citit articolul scris cu ocazia vizitei in tara a lui Nixon vizita pe care o considera un fapt extrem de pozitiv, ca o magulire la adresa noastra de care sa fim sinceri, merite reale are in aceasta privinta, Ceausescu.

In ceia ce-l priveste pe PENESCU, acesta a recurs la o serie de imposturi si el personal, de la procesul lui Maniu, nu-i mai vorbeste. Cu ocazia inmormintarii lui MIHAI POPOVICI, a refuzat sa-i de-a mina. Dar ce este cu PENESCU : Acesta a pretins ca a fost coleg si prieten intim cu Guy Molet, in timpul studiilor de la Paris, desi acesta este cu 10 ani mai tinar ca el. Stia ca Guy Molet in timpul studentiei a trait cu o doctoara romincea care era si ea studenta, anume Dna. ROMAN, actualmente pensionara in Bucuresti, cu care intretinea inca, corespondenta curenta.

Stiind ca urma sa vina la Bucuresti, Dna. ROMAN a inceput sa fie vizitata de organele de securitate care au ajutat-o sa-si puna casa la punct. Cind Guy Molet a sosit in Romania, dupa consumarea vizitelor oficiale a cerut permisiunea organelor romine s-o viziteze. I-a facut o vizita si i-a comunicat ca ar vrea sa i-a masa la ea, la care sa invite daca se poate si unele persoane din fostele partide istorice. Dna. ROMAN, a dat o masa la care au fost invitate inca trei persoane si anume : N. CARANDINO fost director al ziarului Dreptatea si doi fosti socialisti din ramura Titel Petrescu-unul ROMAN si altul cu nume de polonez pe care COPOSU, desi il cunoaste perfect, nu-si aducea aminte cum il cheama si aceasta spre regretul lui, deoarece tocmai acesta

WTTW

i-a dat toate detaliile acestea.

Guy Molet¹ l-a întrebat pe CARANDINO despre detențiunea sa, auzind că a fost multă vreme închis. Acesta a refuzat să dea detalii, spunând că procesul și detențiunea sa se datoresc exclusiv cultului personalității în care autorii și temnicierii au fost străinii care ne ocupau și nu românii. În schimb, socialistii au dat tot felul de detalii, spunând chiar lucruri care în mod normal nici nu trebuiau reținute în timpul unei detențiuni. La remarca lui COPOSU către interlocutorul său că poziția justă a avut doar CARANDINO care s-a comportat în postura de mare senior, nedând detalii și căutând să evite o discuție pe această temă, i s-a răspuns de către individul cu nume polonez, că trebuie să se știe că lagăre au existat și după căderea fascismului în Europa răsăriteană. Totuși i-a ripostat COPOSU, acestea nu sînt lucruri care se povestesc, afară de cazul cînd vrei să fii în postură de fals martir și în definitiv, dacă inspiratorii lagărelor și pușcăriilor în general au stat în umbră, nu trebuia să se știe că românii au executat aceste ordine. În sfîrșit, i-a spus în încheiere, cu un aer de revoltă, nu sînt calificat să dau altora lecții, dar comportarea Dvs. n-a fost din cele mai inspirate.

Revenind la PENESCU, COPOSU a spus că acesta aflînd de relațiile lui Guy Molet cu Dna. ROMAN, a cerut acesteia să-i prilejuiască o întîlnire. Guy Molet s-a eschivat și astfel PENESCU a pierdut ocazia de a-l întîlni la București. Dar cum a ajuns PENESCU la Paris? În nenumărate rînduri a bombardat Consiliul Securității Statului cu repetate cereri de a pleca la Paris să-și aranjeze chestiile materiale și anume: PENESCU a fost ani de zile în Consiliul de administrație al fostei societăți suedeze de chibrituri, care i-a reținut -se spune- importante sume de bani pentru pensie. Acum i se fixase nu se știe prin ce convenții o pensie pe care o plătea statul român, pentru societatea suedeză, de 2300 lei. El pretindea că după reținerile făcute, i s-ar fi cîvenit 5.000 lei lunar. Acesta era motivul pentru care insistă să plece la Paris unde se găsește o ramură a societății suedeze. Ani de zile cererile i-au fost refuzate, pentru ca într-o bună zi, să fie chemat la Consiliul Securității Statului și să i se spună că i se dă posibilitatea plecării, dar este solicitat ca la Paris să facă o operă patriotică, națională și anume aceea de a explica și populariza politica externă a regimului și în special a lui Ceaușescu. Acesta, a fost bine înțeles de acord și această versiune a acreditat-o și amicilor săi, parvenind în felul acesta și la el.

Un amic al lui COPOSU, anume CONSTANTIN VENIAMIN, fratele fostului fruntaș P.N.T. VIRGIL VENIAMIN, aflat acum la Paris care în vara trecută a fost în Franța, cînd s-a reîntors în țară a venit la Coposu să-i transmită salutări de la fratele său și cu această ocazie i-a povestit și activitatea lui PENESCU la Paris și anume:

Acesta are multe unele relații acolo făcute încă din 1929 cînd a fost în calitate de membru al delegației P.N.T. care a negociat și a încheiat împrumutul. Ajuns la Paris, PENESCU s-a dus direct la VIRGIL VENIAMIN, reproșîndu-i că activitatea grupului de români din capitala Franței este egală cu zero el fiind de părere că grupul trebuie dinamizat și că este necesară începutul unei agitații care să înlocuiască starea de lîncezeală.

VENIAMIN i-a pus cu plăcere biroul său la dispoziție și de a doua zi, PENESCU și-a început activitatea, prin a trimite 300 de scrisori la diverse personalități romîne din exil, dar spre surprinderea lui n-a primit decît trei răspunsuri și acestea de la trei bătrîni care erau și ramoliți.

În general farsor cum este, pozează în victimă, în eroare și face pe reprezentantul romînilor, cu aerul că traiul bun a

MMW

molipsit pe conducătorii din emigrație și că el este autorizat pentru aceasta.

Cum i s-a pus la dispoziție coloanele unui ziar de talia celui în care a scris articolul? Foarte simplu: -A fost totuși cineva. Francezii rețin doar că a fost ministru de interne și secretar general al P.N.T., fără să știe mai mult, adică ce calibru de caracter este.

După aceste discuții, am plecat din cofetărie. COPOSU a luat un carton de prăjituri și am plecat spre locul de unde ne-am întâlnit, adică la cinematcă. După ce ne-am îmbrățișat ~~și ne-am sărutat~~ m-a invitat ca ori de câte ori vin în București să trec pe la el. Despărțindu-ne, el a intrat în blocul de lângă Cinematcă.

3 februarie 1970

Lupu Ion.

Obs. Trimiterea informatorului la COPOSU CORNELIU, cu sarcini ce s-au stabilit de comun acord, ne-a fost solicitată de C.S.S. Dir. I-a ținând cont de posibilitățile reale ale informatorului de a-l contacta pe cel în cauză, precum și alte elemente fost fruntașe P.N.T. din București cu care informatorul a avut sau are relații.

În discuțiile avute cu informatorul cu ocazia instrajului ce i s-a făcut, a rezultat că el ar mai putea contacta din București, pe următorii:

-GARANDINO NICOLAE fost director al ziarului Dreptatea, care în perioada 1945-1946 îl vizita la domiciliu considerându-l prieten, dar al cărui domiciliu actual, informatorul nu-l cunoaște.

-LAZAR ILIEȘU fost director al ziarului Dreptatea despre care informatorul a mai furnizat informații cu ani în urmă.

-~~XONEL~~ IONEL POP, pe care așa cum a rămas stabilit urmează să-l viziteze la domiciliu.

-SERBAN GHICA, fruntaș P.N.T.

-LUPU ION fost secretar al lui ILIE LAZAR, a cărui adresă urmează să o stabilească prin COPOSU CORNELIU.

-IULIAN GIURGIU, fost în delegația permanentă P.N.T. despre care informatorul a mai furnizat informații în anii trecuți.

Prezenta copie de pe nota informativă furnizată de informatorul "LUPU ION", va fi înaintată la C.S.S. Dir. I-a, cu rugămintea de a ne comunica în ce măsură se verifică cele semnalate, cum va trebui să dirijăm informatorul pentru contactele următoare cu COPOSU CORNELIU, precum și în ce măsură este sau nu necesară trimiterea lui cu sarcini de rezolvat pe lângă elementele de mai sus.

Mr. BALTAG IOAN.